

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 3. prosince 2019 v trestní věci

odsouzeného: **Tomáš R** [REDACTED], narozený [REDACTED] v Liberci, t.č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Vazební věznici Liberec,

o stížnosti odsouzeného proti usnesení Okresního soudu v Liberci ze dne 7. listopadu 2019, č.j. 6 PP 64/2019 – 15,

takto:

Podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu se stížnost **zamítá**.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením Okresní soud v Liberci podle § 88 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku zamítl žádost odsouzeného Tomáše R [REDACTED] o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody v trvání 150 dnů uloženého rozsudkem Okresního soudu v Liberci ze dne 5. 1. 2016, č.j. 6 T 217/2015-78, ve spojení s usnesením Okresního soudu v Liberci ze dne 27. 9. 2016, č.j. 6 T 217/2015-97, v trvání 10 měsíců uloženého rozsudkem Okresního soudu v Liberci ze dne 1. 7. 2013, č.j. 6 T 124/2013-52, ve spojení s usnesením Okresního soudu v Liberci ze dne 1. 7. 2017, č.j. 6 T 124/2013-86, v trvání 4 měsíců uloženého rozsudkem Okresního soudu v Liberci ze dne 5. 9. 2017, č.j. 5 T 81/2017-98 a v trvání 4 měsíců uloženého rozsudkem Okresního soudu v Liberci ze dne 9. 1. 2019, č.j. 5 T 140/2018-39.
2. Proti tomuto usnesení podal odsouzený stížnost s odůvodněním, že okresní soud nepřihlédl ke všem skutečnostem a hodnotil pouze jeho trestní minulost. V předchozím výkonu trestu odnětí svobody začal řešit své dluhy, kvůli nimž byl v minulosti trestán, s manželkou je od dubna 2019 v insolvenčním řízení, veškeré břemeno splácení dluhů přešlo na manželku, která však vyživuje jejich dvě společné dcery a k tomu má v pěstounské péči synovce. Manželka je zaměstnána a veškerý příjem posílá na insolvenční, aby nedošlo k tomu, že bude insolvence zamítnuta z důvodu neplnění splátkového kalendáře. Odsouzený poukazuje na to, že ve věznici je zaměstnán na venkovním pracovišti s příjmem 5 500 Kč měsíčně, na insolvenční mu odchází pouze 2 000 Kč, přičemž splátka je kolem 14 000 Kč. Chtěl by být ženě větší oporou se splácením, protože se jedná hlavně o jeho dluhy a nerad by, aby celé břemeno jeho trestní minulosti bylo pouze na ní a trpěly tím hlavně děti. Svě viny si je plně vědom, lituje svých činů, je připraven splnit jakékoli podmínky při podmíněném propuštění, aby mohl nastoupit do práce s vyšším finančním ohodnocením a tím v plné výši plnit splátkový kalendář v insolvenčním řízení. Podmíněné propuštění by chápal jako výrazný motivační prostředek a vyjádření jisté důvěry ze strany soudu, kterou by si nemohl dovolit zklamat.
3. Krajský soud z podnětu včas podané stížnosti přezkoumal podle § 147 odst. 1 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost výroku napadeného usnesení i postup řízení, které mu předcházelo, v němž neshledal žádná pochybení a dospěl k závěru, že stížnost není důvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Svěženová.

4. Podle § 88 odst. 1 trestního zákoníku soud může odsouzeného podmíněně propustit na svobodu, jestliže odsouzený po právní moci rozsudku, zejména ve výkonu trestu svým chováním a plněním svých povinností prokázal polepšení a může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život nebo soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného, a
 - a) odsouzený vykonal alespoň polovinu uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta České republiky zmírněného trestu odnětí svobody, nebo
 - b) odsouzený, jenž nebyl odsouzen za zvlášť závažný zločin a který dosud nebyl ve výkonu trestu odnětí svobody, vykonal alespoň třetinu uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta České republiky zmírněného trestu odnětí svobody.
5. Z citovaného ustanovení je zřejmé, že předpokladem podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody je kumulativní naplnění podmínek v daném ustanovení specifikovaných, tzn. vykonání potřebné části uloženého trestu odnětí svobody, polepšení odsouzeného a naplnění očekávání, že odsouzený povede řádný život. Soud prvního stupně si opatřil potřebné podklady pro náležité posouzení otázky, zda jsou splněny všechny podmínky specifikované ustanovením § 88 odst. 1 tr. zákoníku pro podmíněné propuštění odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody a pokud dospěl k závěru, že odsouzený splňuje pouze část zákonných podmínek, nelze mu v tomto hodnocení ničeho vytýkat.
6. Ze sdělení Vazební věznice Liberec (dále jen věznice) ve spojení s rozhodnutími citovanými ve výroku napadeného usnesení soud prvního stupně správně zjistil, že odsouzený vykonal trest odnětí svobody v rozsahu, požadovaném pro podmíněné propuštění, splňuje tak první formální podmínku pro podmíněné propuštění, avšak další podmínky, jejichž naplnění je nutné pro možné podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, již odsouzený nesplňuje, jak soud prvního stupně správně uzavírá.
7. Soud prvního stupně zcela správně na základě provedených důkazů uzavírá, že odsouzený dosud neprokázal patřičný stupeň polepšení, které je vyžadováno pro případné podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Z hodnotící zprávy věznice plyne, že chování odsouzeného, který je dosud zařazen do druhé postupné skupiny vnitřní diferenciaci, není na takové úrovni, aby z něj bylo možno usuzovat, že odsouzený příkladným plněním povinností v rámci výkonu trestu prokazuje patřičný stupeň polepšení. Byť v době rozhodování soudu prvního stupně byl odsouzený pracovníčně zařazen, k jeho chování a plnění povinností nebylo ze strany věznice připomínek, nevykazoval odsouzený žádných kázeňských odměn, proto není možno konstatovat, že v rámci výkonu trestu odnětí svobody odsouzený vyniká nad běžným průměrem, jak soud prvního stupně důvodně uzavírá. Závěr soudu prvního stupně, že odsouzený dosud neprokázal patřičné polepšení, je tudíž správný.
8. Dále krajský soud poukazuje na to, že smysl institutu podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody nespočívá v tom, aby za dobré chování ve výkonu trestu odnětí svobody byl odsouzený automaticky podmíněně propuštěn po odpykání stanovené doby na svobodu bez zřetele na to, jaká je prognóza jeho dalšího chování na svobodě. Podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody je na místě pouze tehdy, pokud je naplněna také poslední podmínka stanovená v § 88 odst. 1 tr. zákoníku, tj. pokud je odůvodněn předpoklad, že odsouzený povede na svobodě řádný život, aniž by hrozilo příliš velké riziko recidivy trestného jednání. Tímto zákonným požadavkem je především chráněna společnost před hrozbou recidivního jednání pachatelů trestné činnosti, kteří v rámci své trestněprávní narušenosti dosáhli takového stupně, že je bylo nutno prostřednictvím odsuzujících rozhodnutí izolovat od zbytku společnosti, tedy působit na ně trestem spojeným s omezením osobní svobody. Z opisu z rejstříku trestů je patrný výrazný a dlouhodobý sklon odsouzeného k páčání trestné činnosti spojené především se zanedbáváním vyživovací povinnosti, proto s ohledem na opakovaná selhání odsouzeného

dospěl soud prvního stupně ke správnému závěru, že prognóza dalšího chování odsouzeného na svobodě je nejistá a nelze jednoznačně a důvodně nyní předpokládat, že povede na svobodě řádný život, aniž by reálně hrozilo riziko recidivy trestného jednání. Deklarace odsouzeného žít na svobodě řádně, hradit dluhy v rámci insolvence je jistě chvályhodná, leč dosavadní způsob života a chování odsouzeného na svobodě z dlouhodobého hlediska neskytají potřebnou míru pravděpodobnosti, že se dosavadním výkonem trestu resocializoval natolik, že již nebude trestnou činnost opakovat. Realita života na svobodě je jiná než ve výkonu trestu odnětí svobody, nepostačují pouze sliby. Svým dosavadním chováním na svobodě odsouzený neosvědčil, že by v realitě života na svobodě obstál bez toho, aniž by páchal trestnou činnost. Z tohoto úhlu pohledu pak nástroje pro pokračování resocializace, jež v sobě zahrnuje institut podmíněného propuštění, nejsou v současné chvíli v případě odsouzeného dostačující pro to, aby v potřebné míře eliminovaly riziko páčání trestné činnosti v případě podmíněného propuštění. Osobní zájem odsouzeného na podmíněném propuštění musí v dané situaci ustoupit zájmu společnosti na ochraně před reálným rizikem z páčání trestné činnosti a důsledky s tím spojenými.

9. Institut podmíněného propuštění představuje beneficium ve vztahu k pachatelům trestné činnosti, kteří mají snahu po nápravě, došlo k jejich resocializaci a s *vyšokou mírou pravděpodobnosti* od nich lze očekávat, že do budoucna již povedou řádný život a nebudou se trestné činnosti již více dopouštět. Smyslem tohoto institutu tedy je, aby odsouzeným, kteří vykonávají vzorně a příkladně uložený trest a mají snahu po nápravě, byla dána šance v průběhu zkušební doby podmíněného propuštění osvědčit, že v jejich případě došlo k naplnění účelu trestu před výkonem celé jeho výměry, a to jak pokud jde o aspekt výchovného, preventivního ale i represivního působení trestu. Soudy jsou tedy zároveň povinny hodnotit sklony odsouzeného k páčání trestné činnosti, neboť účel uloženého nepodmíněného trestu odnětí svobody zahrnuje jak aspekt generální prevence, sledující výchovné působení trestu na ostatní členy společnosti, ale výrazně již i aspekt represivní, jehož smyslem je zabránění odsouzenému v páčání další trestné činnosti, a který klade důraz na izolaci odsouzeného od zbytku společnosti po soudem určenou dobu tak, aby omezením osobní svobody odsouzeného byla společnost chráněna před jeho závadovým jednáním. Právě s ohledem na tuto skutečnost je dána povinnost soudu hodnotit sklony odsouzeného k páčání trestné činnosti, a to z hlediska celkové trestněprávní narušenosti odsouzeného. Pokud soud rozhodující o žádosti o podmíněné propuštění činí prognózu o chování odsouzeného do budoucna, musí i v tomto směru zohlednit celkovou trestněprávní narušenost osobnosti odsouzeného. Takový závěr však nelze učinit pouze na základě hodnocení chování odsouzeného v aktuálním výkonu trestu odnětí svobody, neboť výkon trestu představuje pouze časově omezené údobí života odsouzeného, a je navíc vykonáván v prostředí specifickém a zcela odlišném od prostředí, v němž odsouzený sklony k páčání trestné činnosti projevil, navíc odsouzený je na podmínky výkonu trestu odnětí svobody adaptován.
10. I ve světle rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2531/16, IV. ÚS 2253/14, II. ÚS 715/04 či Nejvyššího soudu sp. zn. 8 Tdo 1350/2013 je nutno konstatovat, že svým dosavadním způsobem života na svobodě odsouzený projevil neúctu ke společenským hodnotám chráněným trestním zákoníkem, míra jeho rezistence vůči nápravě se jeví jako vysoká, neboť vždy po určitém odsouzení v určitém intervalu trestnou činnost opakoval. Z toho je zjevné, že dosavadní výchovné působení na odsouzeného se míjelo účinkem, odsouzený na toto působení reaguje po určité době spácháním další trestné činnosti a to i ve zkušební době stanovené při předchozím a relativně nedávném podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Proto je na místě ještě užít výchovných prostředků v rámci výkonu trestu odnětí svobody, aby do budoucna bylo v maximální míře eliminováno riziko páčání trestné činnosti odsouzeným.
11. Krajský soud se tudíž ztotožňuje se závěry soudu prvního stupně, že na straně odsouzeného nejsou splněny všechny podmínky umožňující podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí

svobody stanovené § 88 odst. 1 trestního zákoníku, a to ani při užití instrumentů specifikovaných v ust. § 89 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku, neboť kriminální narušení odsouzeného je takové, že uvedené instituty v současné chvíli neskýtají dostatečnou záruku pro to, aby mohl být odsouzený z výkonu trestu odnětí svobody podmíněně propuštěn. Na odsouzeného je nutno k jeho zdárné resocializaci ještě působit trestem odnětí svobody, proto krajský soud podanou stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Liberec 3. 12. 2019

Mgr. František Jahůdka, v. r.
předseda senátu